

# Z Á P I S N I C A

## zo zasadnutia Rady seniorov hlavného mesta SR Bratislavy

### 5. jún 2018

Prítomní: podľa prezenčnej listiny, 12 prítomných, z toho 5 ospravedlnených,  
1 členka nereagovala

hostia: RNDr. Z. Kovačičová, PhD - prorektorka UK, Ing. V. Bučková za Centrum ďalšieho vzdelávania UNIBA, PhDr. M. Duchoň - archivár Archív mesta Bratislavy, JUDr. M. Galanda - poradca primátora, P. Kaščák - poradca primátora, Mgr. J. Buocik - poslanec MsZ, Mgr. V. Miškaninová - vedúca OSV, Mgr. D. Mesíčková - kancelária Zdravé mesto OSV

Program:

- 1/ Otvorenie
- 2/ Letná Bratislavská univerzita seniorov, VIII. ročník
- 3/ Spolupráca Rady seniorov hl. m. SR Bratislavy s Archívom mesta Bratislavy pri získavaní archívnych dokumentov
- 4/ Novinky pre seniorov v Mestskej knižnici - informácia
- 5/ Cena Senior roka 2018
- 6/ Podujatia Rady seniorov hl. m. SR Bratislavy – vyhodnotenie 1. polroka a aktualizácia na 2. polrok
- 7/ Rôzne
- 8/ Záver

#### **Bod č. 1/ Otvorenie**

Zasadnutie Rady seniorov hl. m. SR Bratislavy (ďalej Rada) otvorila jej koordinátorka predstavením hostí RNDr. Z. Kovačičovú, PhD – prorektorku UK, Ing. V. Bučkovú z Centra ďalšieho vzdelávania UNIBA, PhDr. M. Duchoňa – z Archívu mesta Bratislavy, JUDr. M. Galandu – poradcu primátora, P. Kaščáka – poradcu primátora, Mgr. J. Buocika, poslanca MsZ (prišiel k bodu č. 3). Mgr. V. Miškaninová – vedúcu OSV, Mgr. D. Mesíčkovú – z kancelárie Zdravé mesto OSV a zvolávateľa Rady p. primátora I. Nesrovnala, ktorému odovzdala slovo.

Primátor privítal členov Rady a prítomných hostí, ktorí boli v početnom zastúpení, čo prezentuje spoluprácu Rady s ďalšími organizáciami.

„Seniori v meste sú aktívni, čoho dôkazom je aj účasť na podujatiach, ktoré pre nich organizujeme počas festivalu Seniorfest, kedy sa podujatia nekoncentrujú len do jedného mesiaca úcty k starším, ale podujatia sú rozvrhnuté do celého roka, čo seniori ocenili. Usilujeme sa veci v Bratislave meniť k lepšiemu, aby sme uľahčili život v meste tým najzraniteľnejším, ktorými sú aj seniori. Revitalizujeme verejné priestranstvá, opravujeme cesty, nakupujeme modernejšie prostriedky MHD pre komfortnejšiu dopravu cestujúcich.“

#### **Bod č. 2/ VIII. ročník Letnej Bratislavskej univerzity seniorov**

RNDr. Z. Kovačičová PhD, prorektorka UK, informovala o systéme štúdia na Univerzite tretieho veku pri Univerzite Komenského v Bratislave (ďalej UTV UNIBA), na ktorej sa tento druh štúdia začal v roku 1990, čo bolo prvým vzdelávaním seniorov tohto druhu na vysokých školách v SR. V súčasnosti

UTV UNIBA ponúka 36 študijných programov. Prvý rok je všeobecný, v ďalších dvoch ročníkoch je už špecializované štúdium podľa výberu odboru. Jednou z aktivít je aj Letná bratislavská univerzita seniorov (ďalej LBUS), ktorá v tomto roku spolu s Magistrátom hl. m. SR Bratislavy bude ôsmykrát a začne sa 31. 7. 2018. Práve sa pripravuje k nej podpísanie zmluvy s p. primátorom magistrátu a rektorom UK Bratislava. Podotkla, že o túto – letnú – formu vzdelávania majú seniori veľký záujem a kapacita Zrkadlovej siene nestačí poskytnúť miesta všetkým záujemcom.

Ing. V. Bučková z Centra ďalšieho vzdelávania UNIBA poskytla informácie o prípravách jednotlivých ročníkov LBUS (výber tém, prednášateľov), ako aj priame organizačné zabezpečenie.

Témy pre tento ročník LBUS boli vybrané na základe dotazníkov, ktoré na záver vyplnili študenti UTV. Konkrétne sú to:

- 31. júla o 10.00 hod.: „Múzeá v Bratislave“ (doc. Mgr. Ľuboš Kačírek, PhD, Katedra etnológie a muzeológie, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave) • 2. augusta o 10.00 hod.: „Slovensko a Bratislava v auguste 1968“ (PhDr. Tomáš Černák, PhD, Katedra slovenských dejín, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave) • 7. augusta o 10.00 hod.: „Slovenská republika – členský štát EÚ“ (prof. JUDr. Daniela Nováčková, PhD, Katedra ekonómie a financií, Fakulta managementu Univerzity Komenského v Bratislave) • 9. augusta o 10.00 hod.: „Významné osobnosti folklorizmu na Slovensku“ (doc. PhDr. Hana Hlôšková, CSc., Katedra etnológie a muzeológie, Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave)

Prednášky budú vždy utorok a štvrtok, v zmenenom termíne - od 10.00 h. Túto zmenu si vyžiadali klimatické podmienky, v letných horúcich dňoch bol začiatok o 14.00 h. pre mnohých nevyhovujúci.

Členovia Rady vyjadrili svoje pripomienky k spôsobu prihlasovania v Kancelárii prvého kontaktu magistrátu, nakoľko prihlášky sa v priebehu dopoludnia rozobrali a že sa neustále na LBUS prihlasujú tí istí.

K záujmu seniorov pani prorektorka o LBUS povedala, že jedným z riešení ako uspokojiť záujemcov je použitie streamovania jednotlivých prednášok, čo je ale závislé na kvalite internetového pripojenia a vyžaduje si finančné prostriedky. Zistenia sa spracujú do prípravy budúceho ročníka LBUS.

#### **Odporúčanie č. 2/2018**

***Členovia Rady seniorov nahlásia svoj záujem ako aj záujem seniorov o účasť na LBUS zo svojej MČ do Kancelárie Zdravé mesto, ktorá im zarezuje prihlášky.***

#### **Bod č. 3/ Spolupráca Rady seniorov hl. m. SR Bratislavy s Archívom mesta Bratislavy pri získavaní archívnych dokumentov**

Koordinátorka informovala o návšteve členov Rady na základe odporúčania poradcu p. primátora JUDr. M. Galandu, ktoré dal na zasadnutí Rady seniorov v minulom roku, nakoľko Archív mesta Bratislavy pred dvomi rokmi prešiel do pôsobnosti mesta. Po 2. svetovej vojne archívy boli súčasťou národných výborov a čiastočne sa mestské dokumenty zhromažďovali aj v Štátnom archíve SR.

V Archíve mesta Bratislavy členov Rady sprevádzal PhDr. M. Duchoň, ktorý pri prezentácii vzácných zbierkových predmetov prítomných informoval, že inštitúcia má záujem o akvizíciu fotografií a originálnych predmetov z druhej polovice minulého storočia. Nakoľko možnosť tejto návštevy využilo len niekoľko členov Rady, prijal pozvanie, aby predstavil Archív mesta Bratislavy a jeho záujem o akvizíciu na jej najbližšom zasadnutí. V jeho prezentácii uviedol aj možnosti spolupráce bratislavských seniorov pri rozširovaní jeho zbierkových fondov.

*„Archív mesta Bratislavy, patriaci k najstarším mestským pamäťovým inštitúciám, v minulosti svojou akvizičnou činnosťou zachránil množstvo archívnych dokumentov, vzácných rukopisov a tlačí, ako aj fotografií, ktoré majú nielen regionálny, ale aj celoslovenský či dokonca európsky význam.“*

Aj z tohto dôvodu sa Archív mesta Bratislavy obracia na obyvateľov mesta, ako aj ostatnú verejnosť so záujmom o nadobudnutie dokumentov do fondov archívu s cieľom zachovať tieto pramene o dejinách mesta Bratislavy a živote jeho obyvateľov pre budúcnosť a umožniť tak ich využitie pri neskoršom bádani. Vďaka týmto druhom dokumentov môže byť obraz o minulosti Bratislavy a živote bežných ľudí omnoho plastickejší. História rôznych skupín ľudí, ale aj jednotlivcov (tých najvýznamnejších, alebo aj celkom obyčajných) je v archíve uchovávaná večne a teda predstavuje takpovediac večný život zachovaný v písomnostiach, fotografiách a ďalších archívnych dokumentoch.

Zaujímajú nás nasledovné originálne dokumenty:

**Kompletné osobné fondy jednotlivcov** (s celou zachovanou dokumentáciou, korešpondenciou, dokladmi o vzdelaní, vyznamenaniami, fotografiami a pod.)

**Rukopisné memoáre, pamäte, denníky, alebo iné záznamy** (aj o súkromných záležitostiach)

**Kroniky** prípadne iné rukopisné práce podobného charakteru, ktoré si viedli školy, kluby ROH, pionierske krúžky, dobrovoľné organizácie Národného frontu (Zväz čs.-sov. priateľstva a pod.), chovateľské združenia, záhradkárske združenia, podniky a iné inštitúcie

**Výskumné správy, koncepcie, štúdie a kvalifikačné práce** z oblasti histórie, architektúry, dejín umenia, sociológie so vzťahom k Bratislave (príp. aj okoliu)

**Diplomy** (školské, univerzitné, za záujmovú činnosť a pod.)

**Plagáty, letáky a informačné brožúry** z rôznych akcií v meste, tiež z volieb do mestských a župných samospráv po roku 1990

**Fotografie** (negatívy, diapozitívy) - predovšetkým zábery ulíc, budov, zábery z búrania starej zástavby, výstavby sídlisk, bežných životných situácií (rôzne oslavy verejného i súkromného charakteru). Pre poznanie súvislostí a lokalít je dôležité vedieť identifikovať situácie na fotografiách, preto nás zaujíma aj rozhovor s tými, kto fotografie zhotovil, a o tých, ktorí na fotografiách sú.

**Publikácie o Bratislave:** z oblasti dejín, etnológie, architektúry a sociológie, fotografické práce, turistickí sprievodcovia po meste, drobné tlače (aj z činnosti rôznych podnikov a inštitúcií), školské správy, tlačené mapy a plány.

**Knihy** o slovenských a všeobecných dejinách, etnológii, pomocných vedách historických, architektúre, sociológii, encyklopédie a príručky (aj práce vydané v zahraničí, predovšetkým práce vydané po roku 1990)

V prípade vášho záujmu je možné kontaktovať pracovníkov archívu telefonicky na čísle 02 54 43 32 48, mailom [archiv@bratislava.sk](mailto:archiv@bratislava.sk) alebo osobne návštevou v sídle archívu na Markovej ulici č. 1 v Bratislave – Petržalke a dohodnúť si konzultáciu.

Koordinátorka Rady predstavila mestského poslanca za MČ BA Ružinov Mgr. J. Buocika, ktorý má niekoľkoročnú skúsenosť so zbieraním historických fotografií v Ružinove. Zbierku prezentoval na dvoch výstavách a vydal v kalendári na roky 2017 – 2018. Prítomným porozprával svoje skúsenosti so zhromažďovaním fotografií z lokalít dnešného Ružinova. Odporučil, aby sa zachytávali aj príbehy k fotografiám, ak ich majitelia fotografií poskytnú.

Ďalej koordinátorka navrhla, aby Rada seniorov spolu s Archívom mesta Bratislavy prostredníctvom médií vyhlásili oficiálnu výzvu ako aj formou letáku k zbierke fotografií pod pracovným názvom (sloganom) : „Aby sme sa v dejinách Bratislavy nestratili,„. Práve seniori sú tí, ktorí v 60 - 70 - 80 - rokoch boli svedkami zmien v meste, čo mnohí fotograficky zachytávali. Táto autenticnosť je jedinečná a treba ju zachovať pre ďalšie generácie.

Výzva na doplnenie materiálov spolu s príbehmi čo sa kedy a kde v meste postavilo, dôležitá je autenticnosť z histórie mesta.

### **Odporúčanie č. 3/2018**

**Členovia Rady vyjadrili súhlas s výzvou pre verejnosť k rozširovaniu zbierkových predmetov Archívu mesta Bratislavy a odporúčili aby vedenie HMB túto výzvu marketingovo dopracovalo a spropagovalo.**

#### **Bod č. 4/ Novinky podujatí pre seniorov v Mestskej knižnici**

Koordinátorka Rady ospravedlnila pracovníčky Mestskej knižnice (ďalej MK), ktoré sa z pracovných dôvodov nemohli zúčastniť zasadnutia Rady. Upozornila na podujatia MK, ktorá v tomto roku má aj novinku, a to, tréningy pamäte a konzultácie pre používanie nových technológií I Phone, Smart phone. Pokračuje v kurzoch počítačovej gramotnosti pre začiatočníkov a pokročilých, navyše okrem kurzov pre záujemcov poskytujú aj individuálne konzultačné hodiny. Informáciu o konkrétnych kurzoch prepošleme v priebehu mesiaca.

#### **Bod č. 5/ Cena Senior roka**

Členovia Rady dostali text výzvy primátora k Cene Senior roka, ktorý bol oficiálne zverejnený.

#### **Bod č. 6/ Podujatia Rady seniorov – vyhodnotenie 1. polroka a aktualizácia na 2. polrok**

Členovia Rady dostali aktualizovaný plán podujatí pre členov od mája do novembra 2018, koordinátorka Rady konštatovala, že podujatí bolo a bude v tomto roku ako pre členov Rady, tak aj pre aktívnych seniorov mesta oveľa viac. Termíny plánovaných podujatí v 2. polroku sa upresnia počas augusta a budú oznámené ako obvykle.

- A. Khand (MČ BA Rača) – poukázal na potrebu spolupráce členov Rady v jednotlivých MČ so starostom a mestskými poslancami za danú MČ, čo zabezpečí prenos informácií o práci Rady. Zároveň sa dozvedia o možnostiach zorganizovať pre seniorov návštevy rôznych inštitúcií, zorganizovať výlete a pod.
- D. Lipková (MČ BA Devínska Nová Ves) – prízvukovala, že Rada má mať funkciu poradného orgánu pre p. primátora a to v oblastiach týkajúcich sa života seniorov Bratislavy. Upozornila, že podujatia organizované pre členov Rady sú inšpiratívne pre činnosť klubov a denných centier, čo ale nepovažuje za dôležité z hľadiska jej poslania, nakoľko Rada by mohla venovať viac pozornosti problémom seniorov v ich každodennom živote v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Ak je to mimo jej kompetencií, či pôsobnosti HMB, treba to posunúť na príslušné orgány a organizácie, čo Rada nevyužíva. Rovnako treba dodržiavať Štatút Rady. Poukázala na skutočnosť, že členovia Rady nemajú možnosť pripomienkovať materiály mestského zastupiteľstva (ďalej MsZ) k sociálnym veciam. Členovia Rady by mali dostať na pripomienkovanie materiály k sociálnym veciam, ktoré sú predkladané na rokovanie MsZ.

Koordinátorka Rady odporúčala p. Lipkovej, aby svoje výhrady zaslala kompletne v písomnej forme, konkrétne a argumentačne to, čo žiada. Upozornila, že Rada nemá žiadne kompetencie smerom na iné organizácie. Prípadný podnet sa rieši v súčinnosti s príslušnými oddeleniami magistrátu, navyše MÚ jednotlivých MČ sú zo zákona č. 369/1990 Z. z. v znp. autonómne a nie vždy nastáva súčinnosť. Potvrdila to aj Mgr. D. Mesíčková, ktorá upozornila, že materiály na zasadnutia MsZ sú prerokovávané poslancami, teda zvolenými zástupcami občanov z daných MČ a to postupne v príslušných komisiách, politických kluboch a v Mestskej rade. Občanom navyše sú k dispozícii na stránke mesta pred termínom zasadnutia MsZ a občania počas rokovania mestského zastupiteľstva sa môžu prihlásiť do diskusie k danému bodu.

Koordinátorka ďalej pripomenula, že MsZ má viac zasadnutí ako Rada, tým nie je možné zladit' diskusiu k prípadným pripomienkam k materiálom členov Rady. Nie je ani známe, kto z členov Rady má ešte záujem o pripomienkovanie, nakoľko na zasadnutí MsZ k bodom o sociálnej problematike

zatiaľ žiadny nevystúpil. Od r. 2016 na Radu neprišiel ani jeden ani jeden podnet zo sociálnej oblasti, dva boli z oblasti MHD.

Štatút Rady má vecné nedostatky, k tomu sa vyjadril aj p. JUDr. Galanda, poradca p. primátora. Členovia sa zhodli, že je ho potrebné novelizovať.

- Ing. Sedlák (MČ Ba Karlova Ves) sa domnieva, že treba konzultovať spokojnosť klientov so zriaďovateľmi sociálnych zariadení, je potrebné tam ísť a vytykať výhrady nespokojných seniorov.

Vzhľadom na to, že diskusia bratislavských seniorov s pánom primátorom v Arche, na ktorú sa prihlásili aj niektorí členovia sa už začínala, v diskusii sa nepokračovalo.

#### **Bod č. 7/ Rôzne**

Mgr. D. Mesíčková informovala o Festivale filmov o zdraví, súčasťou ktorého je filmová projekcia dokumentu o srdcových ochoreniach spojená s prednáškou doc. MUDr. J. Murína – 20. 6. 2018 o 14.00 h. v kine Mladosť.

Koordinátorka Rady informovala o možnostiach zúčastniť sa rôznych podujatí pre seniorov, ale aj o tých, ktoré možno zaujmú seniorov:

- Popoludnie pre seniorov pod názvom *Radost' byť seniorom*, ktoré organizuje n. o. Stále dobrí bude v hoteli Carlton 23. 9. 2018, vstupenky už nebude HMB zakupovať. Prvé podujatie, tohto druhu bolo 15. 4., na ktoré seniorom mesto zakúpilo vstupenky. Stretlo sa s veľkým záujmom seniorov a účastníci ocenili, bolo pre nich poučením a aj príjemným zážitkom.
- Možnosť bezplatne si pozrieť medzinárodné krasokorčuľarské súťaže Juniorske Grand Prix 23.8. - 25.8. 2018 a 26. ročník Trophy O. Nepelu 20.9 – 22. 9. 2018.
- Cvičenie pod stromami – ktoré pravidelne organizuje MČ BA Staré Mesto v utorok a vo štvrtok v Medickej záhrade, je bezplatné, a to od 3. 7. 2018 do 31.8. 2018.
- Pre denné centrá členovia Rady dostali na rozmnoženie a distribuovanie materiál o príznakoch Alzheimerovej choroby, test k zisťovaniu skutočného veku, Chôdza ako liek a iné.

#### **Bod č. 8/ Záver**

Zasadnutie Rady seniorov ukončila jej koordinátorka. Prítomným hosťom a členom Rady seniorov sa poďakovala za účasť. Zároveň pozvala prihlásených na stretnutie s p. primátorom so seniormi v sieni Archa, kde bude možnosť pokračovať v diskusii a ktoré sa už začalo. Zaželala príjemné leto, ktoré začalo v predstihu.

Overila: Lucia Klapáčová, v. r.

zapísala: Jana Miklovičová, v. r.